

Monumentnummer*: 523169

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82869/76

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Beuningen Gld Beuningen Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Beuningen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Beuningen B 3464

Omschrijving**

Inleiding

Ten zuiden van de Van Heemstraweg nabij de oude dorpskern van Beuningen ligt een vrijstaand WOONHUIS. Het vrijstaande woonhuis werd gebouwd als dokterswoning in de vorm van een T-boerderij rond de periode 1880 - 1890. Verscheidene woonhuizen in deze streek hadden een bedrijfsgebouwtje ten behoeve van de opslag van agrarische producten van de eigen landerijen. Voor deze productie zorgde vaak een arbeider die in dienst was van de fabrikant of notabele, die het huis bewoonde. Soms was het achterhuis ingericht als koetshuis of diende het deels als onderkomen voor bedienden. Dit pand heeft een apart koetshuis, dat zich achter het achterhuis bevindt. Dit gebouw valt niet onder de bescherming. In ca. 1910 heeft een verbouwing plaatsgevonden waarbij de vensteropeningen van de zolder werden gedicht zodat omliggende, dichte, terugliggende vlakken ontstonden. Toen is waarschijnlijk ook de vooruitspringende middenpartij met portiek en balkon ontstaan. Ook de aan de oostzijde van het voorhuis aangebouwde serre stamt uit die tijd.

Het woonhuis wordt door middel van een vrij grote tuin met enkele monumentale bomen (o.a. beuk) en een sloot afgescheiden van voornoemde weg. De sloot wordt overkluisd door een gemetselde BRUG met een neo-classicistisch gesmeed dubbel DRAAIHEK.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het vrijstaande WOONHUIS is opgetrokken als een T-boerderij met duidelijk voor- en achterhuis. Het voorhuis heeft één bouwlaag met zolderverdieping en is voorzien van een schilddak dat is gedekt met gesmoorde oud-Hollandse pannen. Het dakschild loopt aan de oostelijke achterzijde verder door naar beneden. Het dak maakt halverwege de vier dakvlakken een lichte knik. Op de hoekkepers heeft het schilddak een afdekking die uit holle pannen bestaat. Op de uiteinden op de nok bevinden twee gemetselde en wit gesausde schoorstenen die worden beëindigd door iets uitkragend metselwerk met roetkap. Het schilddak heeft een vrij fors overstek welke wordt afgesloten door een rijk bewerkte windveer. In de as van de voorgevel bevindt zich een vooruitspringende middenpartij onder aangekapt zadeldak. Ook het zadeldak van het middenrisaliet heeft rijk bewerkte windveren. Het naar het noorden gerichte voorhuis heeft een symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL. De gevel eindigt aan weerszijden in vlakke hoekpilasters. De portiek in de middenas wordt verder ook aan weerszijden geflankeerd door vlakke pilasters, welke tot in de topgevel boven zijn doorgetrokken. De hoekpilasters en pilasters ter weerszijden van de middenas zijn onder de daklijst onderling verbonden door een vlakke horizontale band. De gevels zijn geheel gepleisterd en staan op een plint. In het door een toog afgesloten portiek van de middenas bevindt zich een brede toegangsdeur voorzien van bewerkte gietijzeren deurroosters. In het bovenlicht is een bewerkt snijraam geplaatst. Aan weerszijden van deze toegang bevindt zich een tweetal vensteropeningen met licht gebogen bovendorpels. In deze openingen zijn kozijnen met getoogde bovendorpels en T-vormige schuiframen geplaatst die met vlak opgeklampte luiken kunnen worden afgesloten.

Op de verdieping boven deze vensters bevinden zich vensternissen met geprofileerde omlijstingen en een kuifstuk. Oorspronkelijk zullen deze nissen wel als vensters gediend hebben, die in een latere verbouwingsfase zijn gedicht. Boven de voordeur bevindt zich in de topgevel een dubbele balkondeur. Het balkon wordt afgesloten door een fraai gesmeed balkonhek. Het balkon wordt ondersteund door een tweetal geprofileerde consoles. Tegen de LINKER ZIJGEVEL bevindt zich een serre onder een zadeldak. De grotendeels uit hout opgetrokken serre op een bakstenen geschilderde plint heeft in de symmetrisch ingedeelde kopgevel aan de oostzijde bovenlichten, waarin resten van een glas-in-lood beglazing uit de Jugendstilperiode. Het middenpaneel is echter van jongere datum, mogelijk uit de omstreeks 1930. Midden boven heeft deze zijgevel een niet oorspronkelijk venster dat de band onder de daklijst doorsnijdt. In het venster dubbele 6-ruits draairamen. De RECHTER ZIJGEVEL heeft boven het venster met T-vormig schuifraam nog het oorspronkelijke zoldervenster met 2-ruits raam. Het haaks op het voorhuis staande achterhuis wordt afgedekt door een zadeldak met een schilddak boven de achtergevel. Het achterhuis is aan de westzijde voor een gedeelte onderkelderd. In de rechter gevel (westzijde) bevinden zich twee vensters die gedeeltelijk nog voorzien zijn van 6-ruits schuiframen. De zich tussen deze vensters bevindende toegangsdeur heeft een opgeklampte deur en een enkelruits bovenlicht. Geheel rechts in deze gevel is een dubbele deur onder een segmentboog aangebracht. Deze toegang heeft waarschijnlijk nog betrekking op de oorspronkelijke bestemming van dit gedeelte van het achterhuis als koetshuis. De kozijnindeling van de achtergevel is gewijzigd. Dit geldt ook voor de linkerzijgevel van het achterhuis en de uitbouw in de linker achterhoek. Hierin zijn vensters opgenomen die afkomstig zijn uit het oude gemeentehuis.

Het perceel wordt door middel van een sloot afgescheiden van de weg. De sloot wordt overkluisd door een gemetselde BRUG met een neo-classicistisch dubbel DRAAIHEK.

Waardering

Vrijstaand WOONHUIS gebouwd in ca. 1880 - 1890 met BRUG en TOEGANGSHEK.

-\tVan architectuurhistorische waarde als gaaf en karakteristiek voorbeeld van een laat 19de eeuwse plattelandswoonhuis met het uiterlijk en opzet van een T-boerderij, een type dat veelvuldig is toegepast in deze streek in de villabouw, enerzijds voortkomend uit

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een sterk voortleven van tradities en anderzijds vanwege het feit dat sommige woonhuizen daadwerkelijk een bedrijfsgedeelte bezaten voor de opslag van agrarische produkten van eigen landerijen. Het huis bezit diverse fraaie en waardevolle details, zoals onder meer de voordeur met rijk geornamenteerd bovenlicht, fraai balkon en glas-in-lood in de serre.

-\tVan stedenbouwkundige / situeringswaarde als een villa die is gelegen aan de zuidzijde van de Van Heemstraweg in de kern van het dorp Beuningen en staat met de fraaie voorgevel gericht naar de straat met een tuin met fraai geboomte er voor. Dit geheel vormt een sterk beeldbepalend element in dit gedeelte van het dorp en de woning is verder van belang voor het historische beeld ter plaatse.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Woningen en woningbouwcomplexen	Werk-woonhuis	Praktijkwoning
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuin
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheiding(D)	Toegangshek
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Brug(L)